

حمایت‌های غیبی در زندگی پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ برای اینکه بتواند رسالت الهی را به انجام برساند، مورد حمایت و عنایت الهی بود. برخی از حمایت‌های خداوند متعال از ایشان را مرور می‌کنیم:

۱. برخورداری از حمایت‌های ویژه الهی در دوران کودکی و جوانی؛ رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ از همان آغاز زندگی خود مورد لطف و عنایت حضرت حق بود تا بتواند شخصیتی ممتاز برای هدایت جامعه باشد و پرتو وجودش سراسر آفاق عالم را متجلی سازد. خداوند متعال در آیاتی از قرآن کریم، این عنایات را چنین یادآور می‌شود:

﴿أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ۖ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۖ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ﴾^۱

فیض الاسلام رَحِمَهُ اللهُ در ترجمه و توضیح این آیات می‌نویسد:

«[ای محمد] آیا پروردگارت تو را [در آغاز به دنیا آمدنت] یتیم و کودک بی‌پدر نیافت، پس [تو را در پناه خود] جای داد [حفظ و نگهداری نمود]؟ و تو را [در میان قوم و گروهی که فضل و

برتری‌ات را نمی‌شناختند] گمشده یافت، پس [آن گروه را به سوی تو] هدایت کرده و راه نمود؟ و تو را فقیر و بی‌چیز یافت، پس [به تربیت و پرورش ابو طالب و به مال و دارایی خدیجه و به اعانت و یاری کردن انصار و به غنائم و سودهای جنگی] بی‌نیاز ساخت»^۱.

۲. شرح صدر؛ خداوند متعال در قرآن کریم، نعمت شرح صدری که به پیامبرش عنایت فرموده را چنین یادآور می‌شود:

﴿أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ﴾^۲؛

آیا سینه‌ات را برای تو گشاده نکردیم؟

شرح صدر پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ در تحمل دشواری‌هایی که در گسترش اسلام وجود داشت، بسیار مؤثر بوده است.

۳. تقویت روحی پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؛

﴿وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ

مِمَّا يَمْكُرُونَ﴾^۳؛

و شکیبایی کن، و شکیبایی تو جز به توفیق خدا نیست، و بر [گمراهی و ضلالت] آنان [و کارهایی که انجام می‌دهند] اندوهگین مباش، و از نیرنگی که همواره به کار می‌گیرند، دلتنگ مشو.

۱. قرآن کریم، ترجمه فیض الاسلام؛ ذیل آیات شریفه.

۲. انشراح: ۱.

۳. نحل: ۱۲۷.

۴. مؤذنه پیروزی؛ خداوند متعال در آیات متعددی از قرآن کریم، پیامبرش را به پیروزی مزده داده و او را به آینده روشن نوید می‌دهد:

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾^۱

اوست که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه ادیان پیروز گرداند، هر چند مشرکان خوش نداشته باشند.

۵. مصونیت پیامبر صلی الله علیه و آله از مکر دشمنان؛ آنچه از ابتدای تولد اسلام مشاهده می‌شد، مکر و دشمنی‌هایی بود که از سوی کفار و مشرکان متوجه رسول خدا صلی الله علیه و آله بود و ریشه در جهل، نادانی، کبر و پستی‌های آنان داشت؛ اما خداوند متعال رسولش را از بدخواهی‌های آنان ایمن داشت:

﴿وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آتَىٰكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ﴾^۲

و اگر بخواهند تو را فریب دهند، خدا برای تو کافی است. او همان کسی است که تو را با یاری خود و مؤمنان، تقویت کرد.

۶. نزول سکینه و آرامش بر پیامبر صلی الله علیه و آله؛ برای مقابله با دشمنی‌های سرسختانه کفار و لجاجت‌ها و نادانی‌های مشرکان، رسول خدا صلی الله علیه و آله و مسلمانان، نیازمند آرامش و اطمینان قلبی بودند که از جانب حق تأمین می‌گشت:

۱. توبه: ۳۳. رک: غافر: ۷۷؛ صافات: ۱۷۱.

۲. انفال: ۶۲. رک: بقره: ۱۳۷؛ مائده: ۶۷؛ حجر: ۹۵.

﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ

التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾^۱

خداوند آرامش و سکینه خود را بر فرستاده خویش و مؤمنان نازل فرمود و آنها را به حقیقت تقوا ملزم ساخت، و آنان از هرکس شایسته‌تر و اهل آن بودند و خداوند به همه چیز دانا است.

۷. کمک‌های مستقیم و مباشر؛ خداوند متعال برای تأیید و یاری پیامبر

اکرم صلی الله علیه و آله در پیش‌برد اهداف و پیروزی در برابر دشمنانش، قلب پیامبر و پیروانش را قوت می‌بخشید و امدادهای غیبی را به مددشان گسیل می‌داشت تا با قلبی مطمئن و اراده‌ای استوار بر صف دشمنان دین بتازند:

﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِيَدِهِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ *

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ

الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ * بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ

هَذَا يُمِدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ * وَمَا

جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ

عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ * لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتَسِبَهُمْ

فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ﴾^۲

۱. فتح: ۲۶. رک: توبه: ۴۰؛ هود: ۱۲۰.

۲. آل عمران: ۱۲۳ - ۱۲۷. رک: انفال: ۹، ۱۲، ۱۷، ۳۰؛ توبه: ۲۵ - ۲۶، ۴۰؛ حشر: ۲.

و بی‌تردید خدا در [جنگ] بدر شما را یاری داد، درحالی‌که [از نظر ساز و برگ جنگی و شمار نفرات نسبت به دشمن] ناتوان بودید؛ بنابراین از خدا پروا کنید، باشد که سپاسگزاری نمایید. آن هنگام که به مؤمنان می‌گفتی: آیا شما را بس نیست که پروردگارتان شما را به سه هزار فرشته نازل شده یاری دهد؟ آری، اگر شکیبایی ورزید و پرهیزکاری کنید و دشمنان در همین لحظه، جوشان و خروشان بر شما بتازند، پروردگارتان شما را با پنج هزار فرشته نشان‌دار یاری می‌دهد. و خدا وعده [یاری و پیروزی] را جز بشارتی برای شما و برای آنکه دل‌هایتان به آن آرامش یابد، قرار نداد و یاری و نصرت جز از سوی خدای توانای شکست‌ناپذیر و حکیم نیست. تا برخی از کافران را [از ریشه و بن] نابود کند، یا آنان را خوار و ذلیل سازد، تا نومید بازگردند.